uerò idem quod ſupra ſolũ ſimplex proſilit in herbis nominat. Sic utiq; caudex ad frutices & arbores, caulis ad herbas duntaxat pertinet.

Ceruix. Ceruix eſt pars illa à capitatis radicibus prodiens, prælonga, teresq; ſic dicta, quod in colli ſpeciem figuretur.

Cyathus. Cyathus Græcis ἀπὸ τοῦ χύειν, id eſt, à fundendo dictus, eſt duodecima pars ſextarij.

Cymæ. Cymæ herbarũ delicatiores teneriores q; coliculi, quos à prima germinatione, & in ſumma ſtirpe proferũt. Nam cum uernum tempus appetit, primo quoq; foliorũ pululatu, præcluſis adhuc florũ calycibus, quoſdam quaſi turiones, olus ſubminiſtrat, in quibus floris primũ, mox ſeminis fœtus cõcluditur.

Cirri. Cirri ſunt capillamenta quæ contorta criſpantur.

Clauiculæ. Clauiculę coliculi ſunt, quibus quaſi manib. proreptans uitis adminicula cõprehendit.

Coma. Coma eſt quicquid hilari uenuſtate criniũ modo, ſumma ramorũ uel coliculorum exornat.

Congius. Congius, qui græcè χόος dicitur, ſex ſextariorũ capax menſura eſt. Eadem etiã congiariũ appellat.

Conus. Conus Græcis, uel pyramis, eſt inuerſus turbo, hoc eſt, id quod ex latitudine in arctius protrahitur ac faſtigiatur. Cui calathus, ut diximus, cõtrarius exiſtit.

Cor. Cor eſt quod in medio ligni reſidet, & tertiũ à cortice cõtinetur, uelut in oſsibus medulla.

Matrix. Ab aliis matrix, à nõnullis medulla nominat.

Corymbus Corymbus eſt hederarũ uua dependentib. acinis coacta. Transfert tamen ad multos herbarũ fructus.

Cortex. Cortex pars eſt ultima à ſubiecto corpore ſeparabilis, ueluti cruſta quædã ad tegendũ data.

Cotyle. Cotyle uox eſt in Græcia nata, nam Romani heminæ uocabulo utunt.

Crenæ. Vide in dictione Hemina. Crenę ſunt quędam in extremis oris inciſuræ, à quibus crenata herbarũ folia uocantur, hoc eſt, ſerrata, per ambitũq; ſecta.

Cubitus. Cubitus eſt menſura quãta patet à cubiti flexura uſq; ad ſummũ mediũ digitũ, quę ſex palmis digitis ue uigintiquatuor cõſtat.

Culmus. Culmus frumẽti calamus eſt, qui ſpicam ſuſtinet.

D

Decuſsis. Decuſsis antiquis ad x literæ figurã fiebat, quæ apud Latinos decem ſignificat. Hinc decuſſari eſt in ſpeciem literæ x diduci.

Dilutum. Dilutũ dicitur, quod eſt mixtũ: unde uinum aqua mixtũ dicitur dilutũ. Dilutum uerò ſubſtantiuũ factũ, eſt id liquidum, in quo aliquid certo tempore maceratũ & infuſum fuit: ut ſi in uas uini appoſitũ abſinthiũ fuerit, deinde poſt interiectũ tempus abſtractũ, id uinum abſinthij dilutũ uocatur.

Dodrans. Dodrans eſt menſura duodenũ digitorũ. Aliàs palmus maior Latinis, & Græcis σπιθαμὴ dicitur. Dodrantalis itaq; cauliculus uocatur, qui longitudine duodenos æquat digitos.

E

Echinus. Echinus eſt quicquid numeroſa congerie aculeorum ſtipatur, ſiue tegmen, ſiue caput, ſiue cacumẽ fuerit: ſic dictus quod globoſo ſpinarũ agmine maris herinaceũ mentiat.

F

Fibræ. Fibræ capillamẽtis germanæ ſunt, quę herbarum arborumq; minutiores ſunt radiculæ, in quas uelut extremas, craſsiores effuſę ſparguntur.

Fimbriæ. Fimbriæ ſunt ueſtium extremitates, à quibus & fimbriata folia dicuntur, quæ in ambitu in quaſdam fimbrias exeunt.

Flagella. Flagella dicuntur cymæ arborum & ipſarũ ſummæ partes, quæ ad cuiuſq; uenti flatũ mouentur: unde etiam nomen traxerunt ab eo quod flatibus petantur. Flagella etiam ſunt uitium rami oblongiores, & productiores, aliis tamen minores, ab ipſis brachijs ſurſum aſcendentes: dicta flabella prius, à uenti flatu ſciliicet.

Folliculus. Folliculus theca rei cuiuslibet, quæ granum uel ſemen cõtinet inuolutum. Sic membranoſa cutis acini folliculus dicitur.

Fructus. Fructus, quod carne & ſemine cõpactum eſt. Frequenter tamen pro eo, quod inuolucro perin de quaſi carne & ſemine coactum eſt, accipi ſolet.

Frutex. Frutex eſt quod à radice caudice multiplici, ramoſumq; ſeſe attollit, ut rubus.

Frons. Frons interdũ pro ramo ponitur. Propriè tamen dicitur id quod ipſe ramus circunquaque producit, multa interdũ folia habens, & nonnihil corticis, ac ueluti cauliculi.

G

Gemma. Gemma in uite idẽ eſt quod oculus, quia ueluti ocellus quidã cõſpicuus, aut gemma quædam excellens conſpici poſsit, cum primũ è uite prodit, aut ſarmento. Hæc ineunte uere ſeſe oſtendit, & ab ea primũ flos, deinde fructus prodit tam in ipſis uitibus, quàm arboribus.

Geniculi. Geniculi ſiue genicula ſunt nodi qui in herbis, aut leguminibus, aut etiam ſubfruticibus apparent. Sic geniculatæ radices nominantur, quæ nodis quibuſdã interſtinctæ protuberãt, rotundæ & leuiter capitulatæ.

Gluma. Gluma eſt folliculus grani quod in ſpica continet, uel grani theca.

Groſsi. Groſsi appellãtur fici, quæ nõ matureſcũt. Priuatim tamen in bifera fico eas intelligunt, quæ per meſſes maturantur. Has groſſulos Græci uocant ὀλυνθους.

H

Hemina. Hemina Romana uox eſt, ex græco quidẽ ἥμισυ, quod dimidia ſextarij pars ſit, deriuata. Græcis κοτύλη nominatur. Capit uncias decem menſurales, ut copioſe in annotationibus noſtris in quartũ de tuenda ſanitate librũ Galeni demõſtrauimus.

Herba. Herba eſt quod à radice foliatum, ſine caudice prouenit, ſæpiusq; ſemen in caule fert.

I

Internodiũ. Internodiũ, quod inter artus uel genicula mediũ intercedit, dici cõſueuit.

Interuenium Interuenium, quod inter uenas intercipit.

Iuba. Iuba eſt arũdinacea coma effuſa, qualis in milio eſt; metaphora deſumpta à iubis, hoc eſt crinibus animaliũ à collo pẽdentib.

Iulus. Iulus tam Græcis q; Latinis eſt quod in corylo cõpactili callo racematim

matim cohæret, & ueluti prælongus uermis, ſingulari pediculo penſile nititur, & fructum præcedit.

L

Lachryma. Lachryma eſt is humor, qui ſtatim defecto caudice, uel ramo, aut tantum ipſo ligno, proſilit, & apparet.

Lanugo. Lanugo in herbis atq; arboribus lanata quædam eſt hirſuties, qua folia, coliculiq; caneſcunt.

Liber. Liber pars corticis interior quæ ligno preſsius adhæret. Is quibus ſcribimus libris nomen dedit.

Libra. Libra Romana capit uncias duodecim menſurales.

Ligula. Ligula quarta pars cyathi dicitur, hoc eſt, ſemuncia, demptis ſcilicet duobus ſcriptulis.

Loculamẽta Loculamenta ſunt ſeminũ inuolucra, quæ

Lomentum. ueluti paruæ capſulæ ea recludunt. Lo-

Laciniæ. mentum, fabarum farina eſt. Laciniæ partes ſunt extremæ particulatim decoris cauſa conciſæ, orarumq; ſummarum cæſuræ. Inde folia membratim per flexuras digeſta, uel natiuis ſegminibus diſcreta, laciniata uocitantur. Sunt tamen qui lacinioſum pro ſinuoſo uſurpent.

M

Malicorium Malicorium eſt mâli punici putamen.

Malleolus. Malleolus nouellus eſt palmes innatus prioris anni flagello, cognominatus à ſimilitudine rei, quod in ea parte qua decidit ex uetere ſarmento, prominens utrinq; malleoli ſpeciem præbet. Vel, quod capillatus utrinq; & ſurculatus ſolebat ſeri.

Matrix. Matrix, uide in

Medulla. dictione Cor.

Medulla, uide ibidem.

Mucro. Mucro eſt acumen in quod pars quæcunque deſinit. Sic foliorum multorũ, ſiliquarum quarundam, & ſpinarum omniũ extrema in mucronem acuminantur.

Muſcus. Muſcus eſt id quod in ipſa corticis ſuperficie quarundam arborum lanuginoſum apparet, ueluti cani quidã ipſarum arborum uilli. In quibuſdam etiam quædam ipſarum arborum quę uiſitur uilloſa floſculorum congeries, quæ quod confercta ſit denſaq; floreſcat, muſcus dici conſueuit: ut in

Muſcaria. Liguſtro, & compluribus alijs. Muſcaria ſunt in orbem radiatæ herbarũ comæ, cacumina q; in faſces coacta: à flabri ſimilitudine, cuius uentilatu muſcæ cõuiuijs abigunt, dicta.

N

Nucamenta Nucamenta dicuntur ea quæ callo ſquamatim compactili pendent è ramis nucum, roborum, picearum: ſic dicta, quod ſint quaſi quędam naturæ rudimenta, pinearum nucem facere condiſcentis.

O

Oculus. Oculus gemmula illa in herbarũ ſurculis, primum germinationis argumentũ dicitur.

P

Palma. Palma dicitur maius uitis flagellum, unde naſcuntur uuæ.

Palmus. Palmus ueteribus duplex fuit. Minor digitorum quatuor habebatur, Græcis παλαιστὴ uocatus. Maior digitorũ

duodecim, σπιθαμὴ

tes dicuntur qui è ſtir

nis prodeunt: ſic nor

humanarũ palmaru

ædant. Pampini

ſculorum comæ coli

& ab impendente u

pampinare, eſt pamp

detrahere, poſteaqua

la dici poteſt quicqui

da effigie tumet, ut q

mis. Lanoſam quoq

arundine, & qualen

bæ, & in paluſtribus

culam dixere. Pa

Latinis eſt lanugo e

cidua. Sic etiam lano

reſcentibus aliquot h

modum in auras eu

ſenecione, ſoncho, &

culus, ſiue quod íde

quo foliũ, fructus, au

menta quibus ſtat re

eſt, quibus ueluti pe

etiam à quibuſdam p

de Cachrys. Pyra

pago dicitur uitis ue

per inflexos arcus ſu

emergant. Pulp

nos in animalium co

pellamus. Puluí

eminulũ protumet,

referat puluinorum

litudinem.

Quincuncialis f

cuſsim antiqu

Fiebat uerò decuſsi

quidem apud Latin

hæc ſi per medium f

ra, quę quinarium n

cuncem demonſtra

ties tum ſuperius, tu

cata, figuram facit, q

tur. Talem planè T

ciunt. Typos formæ

cialis ordinis, ſubij

Quincunx.

V

Racemus pro u

ipſius uitis eſt,

herbarũ, aut frutic

centiũ. Dicitur etia

dent acini. Rami

tiplices ſparguntur